

การดำเนินงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี

ระจิตร ชาศรีวิทยนิษฐ์

กลุ่มขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และพัฒนากำลังคน

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มีเจตนารมณ์ที่สำคัญ คือ เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่างๆ ของรัฐอย่างกว้างขวาง เพื่อสามารถแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองอย่างถูกต้องเหมาะสม อันจะนำไปสู่การยกระดับการเรียนรู้ในระบอบประชาธิปไตยของประชาชน และเจ้าหน้าที่ของรัฐในการก้าวสู่สังคมแห่งความโปร่งใส ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจของทุกภาคส่วน ในการผลักดันให้บังเกิดผลสัมฤทธิ์เพื่อประโยชน์ของประชาชนโดยรวมอย่างแท้จริง ทั้งนี้หน่วยงานของรัฐจะต้องให้การสนับสนุนและปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อบัญญัติของพระราชบัญญัติอย่างจริงจัง โดยคำนึงถึงสิทธิประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ และเป็นที่คาดหวังว่าการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เพื่อให้เกิดความโปร่งใสในระบอบราชการ อันจะส่งผลให้สภาพทางสังคม การเมือง และเศรษฐกิจของประเทศพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีด้วย

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 เป็นกฎหมายที่รองรับ “สิทธิได้รู้” ของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของทางราชการที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐ และกำหนดหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องปฏิบัติตามโดยยึดหลัก “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” เนื่องจากข้อมูลข่าวสารบางรายการสมควรเก็บไว้เป็นความลับไม่อาจเปิดเผยได้ ซึ่งพระราชบัญญัติฯ กำหนดลักษณะของเหตุที่จะไม่เปิดเผยไว้ตามมาตรา 14 และ 15

ข้อมูลข่าวสารของราชการที่หน่วยงานของรัฐต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ตามมาตรา 9 ได้แก่

- 1) ผลการพิจารณาหรือคำวินิจฉัยที่มีผลโดยตรงต่อเอกชน รวมทั้งความเห็นแย้ง และคำสั่งที่เกี่ยวข้องในการพิจารณาวินิจฉัยดังกล่าว
- 2) นโยบายหรือการตีความที่ไม่เข้าข่ายต้องลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา 7(4) ได้แก่ กฎมติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบาย หรือการตีความ
- 3) แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปี ของปีที่กำลังดำเนินการ
- 4) คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีผลกระทบถึงสิทธิหน้าที่ของเอกชน
- 5) สิ่งพิมพ์ที่ได้มีการอ้างอิงถึงในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา 7 วรรคสอง
- 6) สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือ สัญญาร่วมทุนกับเอกชนในการจัดทำบริการสาธารณะ สัญญาอื่นๆ
- 7) มติคณะรัฐมนตรี หรือมติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย หรือโดยมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ให้ระบุรายชื่อรายงานทางวิชาการ รายงานข้อเท็จจริง หรือข้อมูลข่าวสารที่นำมาใช้ในการพิจารณาด้วย
- 8) ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการกำหนด

ศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี มีแนวทางดำเนินการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ อย่างต่อเนื่อง ดังนี้คือ

1. จัดสถานที่ตั้ง “ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ พ.ศ.2540” สำหรับให้ประชาชนสืบค้น และศึกษาข้อมูลด้วยตนเองได้สะดวก โดยไม่ต้องมีคำขอและไม่ต้องมีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวข้อง บริเวณชั้น 1 อาคารอำนวยการ ซึ่งได้จัดเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับการสืบค้นข้อมูล พร้อมทั้งแฟ้มเอกสาร (ดัชนีข้อมูลข่าวสารฯ) ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 9 (1)-(8) ดังนี้

แฟ้มที่ 1 ผลการพิจารณา ประกาศผลการพิจารณา การจัดซื้อจัดจ้าง คำวินิจฉัย ที่เกี่ยวข้อง กับศูนย์อนามัยที่ 5 ที่มีผลกระทบต่อประชาชน หรือเอกชน

แฟ้มที่ 2 นโยบายที่เกี่ยวข้องกับกรมอนามัย และศูนย์อนามัยที่ 5 ราชบุรี เช่น นโยบายของผู้บริหาร นโยบายของรัฐมนตรีและปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น

แฟ้มที่ 3 แผนงาน โครงการ และงบประมาณรายจ่ายประจำปีของศูนย์อนามัยที่ 5

แฟ้มที่ 4 คู่มือหรือคำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในสังกัดศูนย์อนามัยที่ 5 กรมอนามัย

แฟ้มที่ 5 ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา 7 โดยเฉพาะมาตรา 7(4) ที่ได้มีการเผยแพร่เป็นสิ่งพิมพ์ไว้แล้ว ได้แก่ กฎ ข้อบังคับ คำสั่ง หนังสือเวียน ระเบียบ แบบแผน นโยบาย หรือการตีความ ทั้งนี้เฉพาะที่จัดให้มีขึ้นโดยมีสภาพอย่างกฎ เพื่อให้มีผลเป็นการทั่วไปต่อเอกชนที่เกี่ยวข้อง

แฟ้มที่ 6 สัญญาสัมปทาน สัญญาที่มีลักษณะเป็นการผูกขาดตัดตอน หรือสัญญาร่วมทุนกับเอกชน ในการจัดทำบริการสาธารณะ สัญญาอื่นๆ ที่ได้รับอนุมัติ

แฟ้มที่ 7 มติคณะรัฐมนตรี หรือมติคณะกรรมการที่แต่งตั้งโดยกฎหมาย หรือ โดยมีมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งเกี่ยวข้องกับกรมอนามัย เช่น มติคณะกรรมการควบคุมการส่งเสริมการตลาดอาหารสำหรับทารกและเด็กเล็ก มติคณะกรรมการการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น เป็นต้น

แฟ้มที่ 8 ข้อมูลข่าวสารอื่นตามที่คณะกรรมการฯ กำหนด ดังนี้ ประกาศประกวดราคา ประกาศ สอบราคา เสนอราคาประมูล และตัวชี้วัดความโปร่งใส(รายงานผลพร้อมข้อมูลขึ้นweb) ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับงานวิจัยที่ใช้งบประมาณ รายชื่อผู้เข้ารับการอบรมของหน่วยงาน

แฟ้มที่ 9 เอกสารวิชาการประกอบการประเมินบุคคล(อวช.) และสื่อสิ่งพิมพ์ / เอกสาร ประชาสัมพันธ์ / แผ่นพับ ของกรมอนามัย

แฟ้มที่ 10 รายชื่อสื่อสิ่งพิมพ์ของหน่วยงาน

2. นำเสนอข้อมูลทั้ง 10 แฟ้ม บนเว็บไซต์ ศูนย์อนามัยที่ 5 (<http://hpc5.anamai.moph.go.th/>)

3. มีคณะกรรมการฯ พิจารณาการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่างๆ ตามที่ประชาชนร้องขอตามขั้นตอน และข้อกำหนดของ พ.ร.บ.

4. สนับสนุนและกระตุ้นให้บุคลากรศูนย์อนามัยที่ 5 ศึกษาเรียนรู้เรื่องพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.2540 ผ่านระบบ E-learning ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (กพ.) บนเว็บไซต์ <http://ocsc.chulaonline.net/main/MainCourse.asp> เพื่อให้บุคลากรของหน่วยงาน เกิดความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น และให้บริการข้อมูลแก่ประชาชนได้อย่างเหมาะสมต่อไป